

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Bánk bán

Ünnepélyek, színházi évadnyitások, jubileumok szokásos műsordarabja. Ilyenkor veszik elő, mint valami régi kelléket, hogy a színész eljátsza kötelességből, a n. é. közönség megnézze kegyelethől. Holott nincs a magyar irodalomban, de a külföldiekben sem sok ilyen zordon erővel, ilyen hatalommal megteremtett mű. Tragédia a keleties magyar komoly ságra áthangolva, melynek szenvedélyekben való kitörése annál aggasztóbb és félelmeesebb. A naiv, lovagias magyar áll itt a selma Nyugat kapujánál, hogy mindenből, még becsületéből is kiforgatva, a „békétlenség gyászasztalához“ üljön s onnan véres ítéletet tegyen. És mindez mily nagyszerű stílusban mondatik el nekünk. Ódonveretű, szinte középkori zengésű a Bánk bán nyelve, s mégsem unalmas, értelmellen vagy kopott, mert minden szavát, minden betűjét az igazi pathosz lüktető ereje eleveníti meg. A kecskeméti hítes főjegyző hivatalos iratsomójából kerültek ki a szavak, de a Katona József lánglelkében forrasztattak össze fenséges gondolatokká.

S mégis, amint említjük, a közönség Bánk bánra ma a konvenció szindarabjának tekinti. Megnézi, mert illik megnéznie, de nem azért, mintha valami egyetlen, mert mély gyönyörűségének forrásul érezné. Mintha kivesszék volna látószervéből az a képesség, mely e színmű világirodalmi értékeinek meglátására képesítette. Ami ugyan nem is csoda. Hiszen van elég befolyás, ami elrontja az ember testi, lelki zemeit, sőt a mai színházba járó ember állandóan káros behatások sorozata alatt áll. Két úgynevezett „műfajjal“ csalogatják a színházba: a trágár vigjátékkal és az üres, léha operettel. E férc, sokszor szennyművek lesznek élvezeti élményeivé s később, mint a morfinista a méreghez, egyedül csak azok után kap. Nem csoda hát, hogy e publikumnak nincs érzéke a nagy és nagyszerű iránt, ha nem tetszik Petur békétlenségének bánatos zugolódása, de annál inkább tetszik a Hopsza Sári.

Természetesen, e megállapításunk nem azt jelenti, mintha a mai közszellemben és közvilágban meg is kellene nyugodni. Sőt azt hirdeljük, hogy küzdeni kell ellenük. A színháznak a jobb, a szebb, a mélyebb, a művészi felmutatása által nevelni kell a közönséget. Necsak hatvanéves jubileumkor játsszák a Bánk bán, hanem máskor is. De nemcsak a Bánkot, mely itt most példa okáért szerepel, hanem sok más külföldi és belföldi remekíró is. Mert csak ez lehet a lassu, biztos gyógyulás útja, amelyre lépünk emberi, hazafias és művészi kötelesség. Csak e megújulás felel meg a Debrecenben egykor színházat alapítóknak intenciójának is, akik a kultúra templomát akarták emelni a pusztaságban.

Statáriálisan ítélkeznek a lázadó és felségsértő kommunista összeesküvők felett

Halálbüntetés vár a bolsevista gonosztevőkre - A destruktív sajtó Rákosi-Rosenfeldék védelmében megrágalmazta a magyar államot és a rendőrséget - Megtorló lépéseket ígér a belügyminiszter

Budapest, október 7. Az összeesküvő kommunisták bűnyűgyében tegnap a kora délutáni órákban váratlan fordulat állott be. Miskolczy Ágost ügyész a bíróság előtt az iratok áttanulmányozása után úgy látta, hogy helytelen a rendőrségnek a bűnyűgyre vonatkozó megállapítása. A rendőrség ugyanis az állami és

társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló vétség címén tartóztatta le Rákosit. Ezzel ellentétben Miskolczy ügyész a bíróság előtt a kommunisták bűnyűgyében sokat súlyosabbnak minősítette, az iratok áttanulmányozása után úgy látta, hogy Rákosi-Rosenfeld Mátyásnak és társainak bűnyűgyében

kimeríti a lázadás és felségsértés büntetékének minden tényálladékát.

Mivel pedig Magyarországon a lázadásra még mindig statárium van hirdetve, éppen ezért a referens ügyész véleménye szerint Rákosi és társai már az eddigi adatok alapján is

rögtönítélő bíróság elé állíthatók.

Ha ez megtörtént, egy statáriális bíróság azonnal köteles összeülni és az ügyész által a bíróság elé terjesztett adatok alapján ítéletet mondani. Ha az ítélet marasztaló, akkor

az ítélet nem lehet más, mint kötéllal halál,

amelyet azután az ítélet kihirdetésétől számított két órán belül végre is kell hajtani.

Jogában áll azonban a rögtönítélő bíróságnak, ha már néhány elítélten a halálos ítéletet végrehajtották,

A radikális sajtó otromba rágalmai

A Népszava és a Világ reggei száma azzal vádolja meg a rendőrséget, hogy a főkapitányság épületében súlyosan bántalmazták és megkörtözték a kommunista-ügyben letartóztatott foglyokat.

A két országvesztő baloldali újság szerint a foglyokat a legemberetlenebb módon gyötörték, ütötték, verték, pofozták és megtaposták.

A rendőrségen ma reggel a legnagyobb felháborodással olvasták a két lapnak a kommunisták megkörtözéséről szóló állításait és elhatározták, hogy hivatalos jelentésben cáfolják meg a cikkekben foglaltakat.

A hivatalos cáfolat így szól:

— A Népszava és a Világ című napilapokban tett közleményekre a főkapitányság kijelenti, hogy az azokban foglalt tényállítások már a külön lefolytatott nyomozás adatai szerint is

szemszedelt valótlanok, amelyek közreadásából nyilvánvaló, hogy a nevezett lapok célja oda-irányul, hogy a külföld előtt a súlyos bűnyűgyek miatt letartóztatott egyéneket mártíroknak tüntesse fel. Mindezekre tekintettel intézkedés történt, hogy a nevezett lapokban közreadott közleményekért fe-

tehat az elrettentő példa már gyakoroltatott,

a főbb elítelt büntetését tiz-tizenöt évi fegyházra átváltoztatni.

A statáriális bíróságnak a tárgyalás megnyitásától számított 72 órán belül be kell fejezni működését, vagyis ki kell hirdetni az ítéletet, amelyet azonnal végre is kell hajtani.

Letörték a Rákosiék éhségstrájkját

Rákosi Mátyás és társai a fogházban éhségstrájkot kezdtek. Viszautasítottak minden élelmiszert, nem voltak hajlandók elfogadni azt a kosztot sem, amit hozzátartozóik küldtek be nekik. Ezt az éhségstrájkot azonban az illetékesek a legdrágább eszközzel azonnal letörték. Mesterségesen táplálták őket.

lelősséggel tartozó egyének ellen belügyminiszteri felhatalmazásra

a bűnvádi eljárást rágalmazás miatt haladéktalanul lefolytassák.

Ezután a rendőrségi hivatalos cáfolat pontról-pontra megcáfolja a Népszava és a Világ vádjait. Együttal helyreigazító nyilatkozatot is küldtek be a két destruktív lap szerkesztőségébe.

Megindul a megtorló eljárás a rágalmozó destruktív lapok ellen

Rakovszky Iván az alávaló rágalmakkal kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

A Népszava és a Világ mai száma szemmel láthatólag ugyanazon forrásból táplálkozva híreket közöl arról, hogy Rákosi Mátyást és társait a rendőrségen megverték volna és kegyetlen bánásmódban részesítették volna. Ezzel szemben megállapítom, hogy a kommunista puccsban gyanúsított összes egyéneket, mielőtt az ügyészség átvette volna azokat, szigorú és alapos orvosi vizsgálatnak vetették alá. Ez az orvosi vizsgálat kétséget kizáróan megállapította, hogy

bántalmazásban senki sem részesült,

de ettől függetlenül is már a külföldi sajtóban is megjelent hírek folytán vizsgálatot indítottam és megállapítottam, hogy a szóban forgó gyanúsítottakkal szemben a rendőrségen az eljárás minden stádiumában szigorúan a perrendtartás előírása szerint jártak el.

Mindezeknél fogva szükségesnek tartottam, hogy a Népszava és a Világ ellen a sajtóeljárás megindítsam. A sajtóeljárás nemcsak a rendőrség megrágalmazása címén, de

a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett bűnyűgyek miatt is meg fog indulni.

Akkor, amidőn az egész világ baloldali tulzó körei propagandát indítottak Magyarországot ellen azért, mert egy, az országban felburjánzott kommunista mozgalom elnyomott, feltűnő ennek a két lapnak az ország ellenségeivel való szolidaritása, belső rendünk és hazánk érdekében. A legnagyobb felháborodással kell tudomásul vennem, hogy magyar (?) sajtóorgánomok odaadják magukat ennek a valótlanokból táplálkozó rosszhiszemű propagandának.

A nevezett két lap ellen közigazgatási uton addig nem kívánok eljárni, amíg a bíróság a felmerült vádak kérdésében ítéletet nem mondott. Mihelyt azonban a bírói ítélet megállapította a való tényállást, szükség lesz arra, hogy a bírói ítélet következtében egyéb téren is le-
vonjuk.

Megtalálták a pécsi kommunisták irattárát

Budapest, október 7. A pécsi kommunista ügyben folytatott nyomozás során olyan adatokra bukkant a rendőrség, amelyek azt bizonyítják, hogy Linder Bélának, az úgynevezett szerb-magyar köztársaság alapítójának fontos iratai vannak Budapesten elhelyezve. Ezeket az iratokat ma a rendőrség egy pesti ember lakásán megtalálta és lefoglalta. Az iratokat, amelyek egy nagy ládat foglalnak el, egy vállalatról tesznek említést, azonban hír szerint ez a vállalat semmiféle összeköttetésben nincsen a nemrég leleplezett kommunista összeesküvéssel.

A pécsi kommunisták ügyében a nyomozás a legnagyobb eréllyel folyik s a közeli napok szenzációs meglepetéseket hozhatnak, amelyek bizonyítani fogják az ország-felforgató bolsevisták szervezkedésnek nagyarányu voltát.

Liberális fantazmagóriák a hortobágyi királyválasztásról

Dr Kölcsey Sándor erélyesen megcáfolta a „Mai Nap” hazug meséjét

Budapest, okt. 7. A „Mai Nap” mai számában feltűnést keltő cikket közöl arról, hogy a legutóbb Albrecht kir. herceg a Hortobágyon vadászott, amely alkalommal a debreceni urak vacsorát adtak tiszteletére. A vacsorán résztvevő egyik ügyvéd felkészítőt mondott, amelyben Albrecht királyi herceget, mint Magyarországot leendő királyát ünnepelté.

A felkészítőt elhangzása után a jelen voltak viharos tapssal és éljenzéssel ünnepelték a királyi herceget, aki a felkészítőt nem választotta.

Ezt az esetet a lap úgy iparkodik feltüntetni, mintha Albrecht fő-

herceget királlyá kiáltották volna ki Debrecenben. Az ügyvel kapcsolatban, mint hírlík interpelláció fog elhangzani a nemzetgyűlésen.

Hazudott a liberális újság

Budapest, október 7. A „Mai Nap” című lap mai számában megjelent egyik cikkében aposztrofált Kölcsey Sándor dr ügyvéd annak közlésére kérte a Magyar Távirati Irodát, hogy semmi olyan kijelentést, mint amint a „Mai Nap” számában foglaltatik, sem pedig ahhoz hasonlót nem mondott és így maga a hír és minden hozzáfűzött magyarázat szeméremszedett valótlan és alaptalan közlövény.

Vredenburch bárót, a holland államtanács tagját felavatták a debreceni egyetem disz doktorává

A holland nemzet most fizeti vissza a magyarok 800 év előtti szolgálatait — Láng Nándor professor és Vredenburch báró beszédei

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Tisza István Tudományegyetem tanácsa szeptember 12-én tartott diszülésének keretében avatta fel báró Vredenburch Vilmos holland államtanács tagot, a magyar gyermekek nyaraltatási akciónak irányítóját és lelkes támogatóját a bölcsészeti tudományok honoris causa doktorává. A kollégium disztermét szintűl megöltt köszönettel nem akaró éljenzéssel fogadta a magyar-barát holland államférfit, aki az ünnepélyen testvérhugával jelent meg.

Az avatás

A himnusz elneklése után dr Lencz Géza rektor nyitotta meg az ülést és felolvasta a Kormányzó leiratát, melyben engedélyt ad a disztori oklevél kiadására. A rektori megnyitó beszéd, melynek nagyobbik része holland nyelven hangzott el, hosszasan méltatta a disztorrá-avatás jelentőségét és Vredenburch báró érdemeit.

Dr Láng Nándor beszéde

A rektori szavak végeztével Láng Nándor dr professor, a bölcsészeti tudományi kar prodékánja emelkedett szólásra és klasszikus szépségű, hatalmas felépítésű német nyelvű beszédében a felavatás előzményeit ismertette. A beszéd első részében Vredenburch báró életével és működésével foglalkozott. A holland államférfi, akinek teljes neve: Willem Carel Adrien van Vredenburch báró, 1866-ban született Utrechtben. Egyetemi éveit, mint a jog- és államtudományok hallgatója, ugyanitt töltötte, majd főszerkesztője lett a „Dagblad Voor Zuid Holland en-

Gravenhage” című napilapnak. 1920 óta tagja a hollandiai állami számszéknek és az államtanácsnak. Mint a „Centraal Comité voor Hongersche Kinderen” vezetője rendkívül nagy szolgálatakat tett a magyar ügynek felelősséggel együtt, a ki missziója teljesítése közben Budapestben halt meg. Horthy Miklós kormányzó 1923-ban a vöröskeresztes érdemrenddel, Vilma királynő pedig 1924-ben a legmagasabb holland érdemjellel tüntette ki.

Láng Nándor professor ezután rámutatott arra a momentumra, mely a holland-magyar gyermeknyaraltatási akciót úgy állítja elénk, mint a két nemzet közötti 800 esztendőss kapcsolat egyik fázisát. A holland nemzet ma csak visszafizeti Magyarországot 800 év előtti jótéteményét, amikor II. Géza királyunk az elemi csapásoktól tönkretett holland családokat Erdélybe telepítette és nekik földet, kiváltságokat adományozott.

— „Midőn a tekintetem — mondotta Láng professor — visszaszáll az elmúlt századokra, úgy tesz nekem, hogy Vredenburch báró és életútja, akinek emlékére fájó lélekkel gondolunk, abban a munkádan működtek közre, mellyel az isteni Gondviselés a magyarok 800 év előtti nagy jótéteményét fizetteti vissza.”

A fogadalom és doktorráfogadás

Láng Nándor professor lélekbe-markoló, gyönyörű német beszéde után, mely a jelenlévőkre mély értelmű történelmi példázattal és elragadó költői szépségeivel nagy

hatást gyakorolt, Csiksz Sándor hittudományi dékán olvasta fel a fogadalmat. A tolmács útján közvetített szöveget holland nyelven mondotta vissza Vredenburch:

„Én, báró Vredenburch Willem Carel Adrien fogadom, hogy a debreceni Tisza István Tudományegyetem rektora és tanácsa iránt mindenkor tisztelettel viseltetem, hogy ezen tudományegyetem jogait és kiváltságait mindenkor megvédem és arra fogok törekedni, hogy fejlődését biztosítsam és ezzel Magyarország javát és dicsőségét előmozdítsam.”

Az avatást Láng Nándor prodékán végezte, majd az egyetemi tanács tagjai: Lencz Géza rektor, dr Papp Károly prorektor, dr Láng Nándor, dr Iványi Béla, dr Szabó Dezső, dr Huzella Tivadar és Csiksz Sándor dékánok kézfogásukkal dektorráfogadták az ünnepeltet.

Üdvözlések

Dr Vredenburch bárót elsőnek Ballazár Dezső üdvözölte. Dr Hadházy Zsigmond főispán a kultusz-kormány, Kállay Kálmán teológiai tanár a Gyermekvédő Liga és Csillós Ferenc tanácsnok néhány latin mondattal Debrecen város nevében mondottak üdvözlő szavakat. Lencz Klára a Hollandiában nyaraló magyar gyermekek nevében köszöntötte fel Vredenburchot.

Vredenburch báró válasza

Az ünnepelt Vredenburch báró hosszabb holland nyelvű beszédben válaszolt az elhangzottakra. Hangsúlyozta, hogy Hollandia a történelem

folyamán többször megmutatta rokonszenvét a magyarok iránt, így a gályarabság idején és Rákóczi korában is, amikor holland követek jártak udvarában, hogy felajánlják köte és a bécsi udvar között a békekötvetitést. A rokonszenvek legújabb tanujele a hollandiai gyermeknyaraltatási akció. (A hollandiai protestánsok 11 millió és a hollandiai katolikusok 11 millió, összesen 22 millió magyar gyermek nyaraltatását látták el eddig.) Ez a rokonszenv a hollandok kötelezően alapszik és egyre jobban szélesedik, mióta a szülőkkel való folytonos érintkezés révén is belelátanak a magyar lelki világába. Kijelentette, hogy a disztorrá-avatását úgy tekinti, mint az egész holland nemzet megbecsülését és kitüntetését.

A lélekemelő ünnepség a holland nemzeti himnusz hangjaival ért véget, melyet a közönség állva hallgatott végig.

Bankett

Az ünnepély után Vredenburch báró és nővére megtekintették a kollégiumi könyvtárat, majd az Angol Királynő különtermében 50 terítékes díszbéd következett. Ezen dr Hadházy Zsigmond főispán, géf Degenfeld József, az egyetemi tanács és az egyetemi professorok jelentek meg.

Délután a nagyerdő klinikai telepet tekintették meg, majd a dr Verzár Frigyes professor által rendezett teán vettek részt, akivel Vredenburch báró és családja már régóta baráti viszonyt tart fenn.

Véres összeütközés a mosuli határon

Budapest, október 7. Angorai és genfi táviratok szerint megvolt már az első véres ütközés a mosuli határon, amelyben a törökök visszaverték a török területre betört 500

angol katona támadását. A török külügyminiszter kijelentette, hogy könnyen meglehet, hogy a mosuli határon az angolok figyelmetlenségéből folytán megdörögnek a török ágyúk.

Borzalmas vasuti kisiklás Erdélyben

Mátéfalván kisiklott egy katonavonat — A fel-dühödött katonák a helyszínen agyon akarták löni a váltóort

Bukarest, október 7. A mátéfalvai állomáson egy 52 kocsiából álló katonavonat, amelyen a sepsiszentgyörgyi harmadik és a kézdivásárhelyi második vadászszázalóalj katonáit szállították a besszarábiai hadgyakorlatra, a váltórendező hibája miatt kiugrott a sinekből.

Sali János váltóór észrevelte a veszélyt és intett a mozdonyvezetőnek, aki hirtelen fékezett. A vonatnak első 16 kocsija még átjutott a váltóra,

a 17-ik azonban átvágta a váltó-tárcsát,

ugy, hogy a többi kocsi a szomszédos vágányra futott és kisiklott. A kocsik felborultak, de nem szakadtak el a fővontattól, hanem hosszban fekvő körülből 20 méter feloldalt dülve jutottak meg. Az utolsó kocsi elszakadt és ebben 4 katona

és 8 lo volt.

A katonák menekülni igyekeztek és kiugrottak a kocsiából, kettő azonban ugrásközben életét vesztette, mert a kocsi alá esett és a kocsi magával vonzolta őket.

A két katona holttestét a fel-dült vagonok felismerhetetlen gomolygágyá gyúrták.

A másik két katona súlyosan megsebesült.

A fel-dühödött katonák Sali váltó-ort a helyszínen főbe akarták löni, csak nagynehezen tudta bebizonyítani, hogy a felelősség nem őt terheli. A vizsgálat megállapította, hogy a kisiklott kocsi nemrégén került ki a javító műhelyből, ahol a kocsit újra festették, de a főhibát, az elkopott kerekeket, nem javították ki és így a kocsi éles kerekekkel futott.

!! Olcsó és jóminőségű !!

férfi-, fiu- és gyermekruhákat
Klein és Földes cégnél

Piac-utca 61. sz. a. Szentanna-utcával szemben
teljes bizalommal vásárolhat !!

Rabát, kosztüm, ruhaszövetek,

selymek, divatflanelék és mindenféle
őszi divatujdonságok

oooo naponta érkeznek! oooo

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérrni!

Ászódi és Róth Divatáruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító. Tiszviselőknék 5% kedvezmény

Bakó László a magyar színházi kultúra válságáról

A legnagyobb magyar színész nyilatkozata az elfajult izlésről, a romboló színházi lapokról s a színházi üzletről

(A Hajdúföld tudósítójától) A Csokonai-színház hatvan esztendő jubileuma alkalmából híres szerepének, Bánk bánnak eljátszására Debrecenbe érkezett Bakó László a klasszikus magyar színészgárda legértékesebb, legkiválóbb tagja is. Bakó László nemcsak a magyar színjátszás legkiemelkedőbb alakja ma, hanem egyike azoknak, akik lelki mélyéből átérzik a magyar színész nemzeti misszióját, mert nemcsak a színpadon hivatott alakítója a heroikus jellemeknek, hanem az életben is, — dacára minden kedvezőtlen konjunkturának, — gerinces bátorsággal áll helyt keresztényen és hazafias eszményeire.

A Hajdúföld munkatársa ez alkalommal felkereste Bika szállóbeli lakásán a legnagyobb magyar klasszikus aktort, a Nemzeti Színház örökös tagját, aki kérdéseinkre a legégettebb magyar problémákról s a magyar színészet jelenlegi válságáról a következőket mondotta:

„Fanatikusan gyűlölnék“

Hogy mi az oka a magyar színészet válságának? — kezdi gyönyörű mélybariton hangján Bakó László, — mi lehetne más, mint a keresztény magyar intelligencia lerongyolódottsága, nyomorusága és sokszor indolenciája is.

Közbevetőleg kissé keserűen tesz róla említést, hogy mikor néhány évvel ezelőtt Debrecenben járt, csaknem üres ház előtt kellett játszani, mert a közönség egyrésze

ma sem tudja neki megbocsátani, hogy a magyar nemzeti eszmék szóklmondó harcosa.

— Akik ezt nem tudják megérteni és megbocsátani, — mondja — azokról elismerem, hogy maguk szempontjából igaz uton, de nem magyar uton járnak. Ha a publikumnak az a rétege engem, a ma is fanatikusan magyar, keresztény embert nem tud megérteni és nem méltányolja az eljárásomat, arról én nem tehetek. S mert hirdetni merem a meggyőződésemet,

fanatikusan gyűlölnék

és ha az ő gyűlöletüket csak az okozza, hogy én kicsit becsületesebben teljesítem azt, amit minden keresztény magyarnak kellene, arról megint csak nem én tehetek. Jobban elítélem azt a keresztény magyar testvéreimet, aki nem teszi meg kötelességét, mint a közönség ama másik fele, amely nem nagyon szereti hazafias nemzeti ügyekben kitüntetni magát.

„Az ember harcolja a maga harcát“

— A Haza sorsát én úgy értem, hogyha egyelőre nem is tudjuk megvalósítani az integer Magyarország fogalmát, legalább ezt a kis csonka-országot tartjuk meg tökéletesen magyarnak. Ennek a kis törpe Magyarországunknak kovászának kellene lennie a leendő, visszaszerzendő integer Magyarországnak s annak egész magyarságának. Nem akarom megbolygatni ennek a szép ünnepi napnak a hangulatát s ezért nem térek ki más kérdésekre, csak annyit mondom, hogy az ember harcolja a maga harcát.

A színházi válság igazi okai

— A színházi válság legfőbb

oka, mint már mondtam, hogy a keresztény intelligens középosztály, amely a színházat megtöltötte, teljes sanyaru helyzetben van. Mit várjunk tőle? Aki tud, néha megmozdul — de hát ez kevés.

A másik ok, hogy a publikumnak az a része, amely a válságot okozza bizonyos elfogultságok, előítéletek szerint méri a művészetet. Ezenkívül a színházban a star-rendszer ütötte fel tanyáját, ami mindig megöli a művészeteket. A válság okai közé tartozik

az erkölcsök súlyosodása,

korrupt volta is. A közönség tulajdonképpen oly mutárványok után áhítozik, amely a művészettől messze esik.

Mert hol találunk a mai divatos darabokban irodalmat, művészetet? Van bennük annál több érzék — meg inycsiklandó dolog. Sajnosan tapasztaljuk, hogy ez így van nemcsak a fővárosban, hanem újabban a vidéken is.

A színházi lapok

— A fővárosban pár olyan színházi újság működik, mely erre a veszedelmes utra tereli a közönséget. Ha pedig a közönségnek ifju sarjadéka a Színházi Élet, Ma Este, és tudom is én, milyen lapok irodalmán nő fel, attól nem kell komoly művészi igényt várni. Amíg esetleg serdültebb korokban nem emancipálják magukat a lapok hatása alól, addig nem is lehet másra számítani. Vagy trágárságot, erkölcsatlenséget nyújtunk a közönségnek vagy üresen marad a színház.

Üzlet a színház

A Nemzeti Színház a maga hatalmas, művészi programjával ma még szerencsés kivétel, a kisebb magán színházak kérdése azonban csak üzleti ügy. Láttuk tavaly az Unió összeomlását, ami megint csak azt bizonyította, hogy igenis nem kulturáról, de üzletről va szó.

Egy párat a színészek közül, akik megfelelnek az ő céljaiknak alkalmazták, a többi színek eresztik. Sajnos, legutóbb a Nemzeti Színház is sok kiváló, értékes színészt tett nyugdíjba, hogy csak egy példát említsék, Alszegey Irmát is.

Van-e kivezető út?

Nagy, mélyentekvé oka még a színházi kultúra válságának, hogy jelenleg nekünk nincsenek olyan íróink, akik a ma izlését irodalmi és művészeti szempontból tudnák szolgálni.

— Hogy lesz-e kivezető út? — fejezi be Bakó László — Lehetne, ha úgy fogdnák meg a kérdést, ahogy kellene!

A Bikabeli kis szállóbeli szobában még sok-sok keserű kérdéssről esik szó. S amikor egy-egy mondatnál kitör belőle a keserűség, szinte megnyulik a Mester tisztelőt parancsoló alakja. Olyan, mint a magyar fájdalom, az igazság élő szobra, akihez sok-sok új magyar „tehetség“ eljöhete igazi nemes művészetet, sok puhány, gerinctelen magyar pedig egyenes jellemet, fanatikus hazaszeretetet tanulni.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéscikkeit biztos az eredménye

A hatvan éves Csokonai-színház

Amikor Blaha Lujza kezdő színésznő volt Debrecenben
A Csokonai-színház multja

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Csokonai-színház szerdán este ünnepelte fentállásának hatvanadik jubileumát. 1865. október 7-én nyitották meg ugyanis ünnepélyes keretek között a színházat, amely hosszú időn keresztül egyike volt az ország legkiválóbb műintézetének, amely hivatása magaslatán állva valóságos fellegető volt a magyar kultúrának.

Azóta sok idő telt s talán akik szerdán este megtöltötték a Csokonai-színház nézőterét, más-más lélekkel ünnepelték, mint azok, akik hatvan évnek előtte gyűltek össze először a gyönyörű új színház nézőterén, de a sivar jelen okulására nem érdektelen feleleveníteni azokat a régi szép, dicsőséges időköt, melyekben gyermek- és virágkorát élte Debrecen állandó színháza.

Amikor még tellett Debrecennek

A Csokonai-színház építését 1861. március 9-én határozta el a város törvényhatósági bizottsága. A közgyűlésen — mint erre még talán ma is emlékeznek egy páran — meg lehetőszen nagy ellenzéké volt a színház építésének. Azonban, amikor a javaslat tárgyalására került a sor és a derék civisek közül aggodalmasan kiállt a valaki a polgármester felé, hogy minek építsünk mi színházat, a polgármester azzal a döntő érveléssel felelt:

— Mir? Azir, mert telik!

A mindennél szebben hangzó érvre a közgyűlés nagy szótöbbséggel elfogadta a javaslatot és 1865. tavaszára már készen is állott az új színház, amely Skalnitzky Antal fővárosi építész tervei szerint készült, azonban jóval többbe került annál a szűzövezet forintnál, amit a közgyűlés erre a célra előirányzott.

Az első előadás

Október 7-én ünnepélyes keretek között történt meg a színház megnyitása. Erre az alkalomra Debrecenbe érkezett Jókai Mór is, aki remek prólogot írt erre az alkalomra és azt felesége, Laborfalvy Róza szavalta el. Ugyancsak ő játszotta el az ez estén színrekerülő Bánk bábban Gertrudis szerepét.

A megnyitás után elkezdődött a komoly nehéz munka. Az első debreceni színigazgató, Reszler István társulatával együtt mindent elkövetett, hogy a színházat megszerettesse a debreceniekkel. Hiába adott azonban Debrecen városa szubvencióképpen 60 öl tüzfát és 150 forint havi készpénzjárandóságot, Reszler 1866. tavaszára csődbe került. Nem mentette meg a társulatot még az sem, hogy a végén — mint a város beszámoló jelentése mondja — „kötéláncosok, erőszánok s egyéb látványosságok színrehozatala által akartak részvételt kelleni“.

Ragyogó évek

Reszler bukása azonban nem kedvetlenítette el a város vezetését. 1866. július 1-én a színház vezetését átvette az e célra alakult Színházi Egylet s megkezdődött az ugynevezett debreceni intendatúra kor-

szaka, amely nemcsak a debreceni, hanem az egész magyar színészet legfényesebb lapjaira tartozik. Kilenec esztendőn keresztül igazgatta a színházat az intendatúra s ez idő alatt olyan magas művészi nivón álló előadások voltak a debreceni színházban, melyeket sem szelőtt, sem azután nem igen produkáltak vidéki színpadon. A legkiválóbb művészeket hívul 50 tagból álló kórusa, 4 karmestere, 5 balett mestere és 12 balettáncosnője volt a színháznak. A műsor szintén elsőrangú volt, aminek jellemzésére elég felemlíteni annyit, hogy az első három évben tartott 644 előadás közül 135 opera és 181 dráma volt.

Hatvan év színpadi csillagai

A társulat névsorában pedig olyan neveket találunk, amelyek mindig emlékeztetnek marádnak, amíg magyar színházi kultúra lesz.

Itt kezdte pályafutását, itt fejlődött ki s innen került fel Budapestre Blaha Lujza, akinek első szerződési okmányát ma üveg alatt őrzik Debrecen város muzeumában. Ugyancsak Debrecenben bontott szárnyat Karczagné Kopácsy Juliska, a világhírűvé lett operett-diva. S számtalan híres, nagy magyar színművész neveit találjuk meg még rajtuk kívül a debreceni színtársulatok névsoraiban. Mándokiné, Egidy István, Foltényi Vilmos, Odrý Lehel, Vizváry Gyuta, V. Krecsányi Sarolta, Dalnoky Béni, Gyenes László, Latabár Kálmán, Hegyessy Mari, Oley Flóra, S. Vadnay Vilma, Hegedűs Gyula, Fenyvessy Emil, Kiss Irén, Rózsahegyi Kálmán, Tapolczay Dezső, Peihes Imre, Paldgyi Lajos, Csontos Gyula, Tanay Frigyes, Odrý Árpád es mások voltak a debreceni színház társulatának leszerződött tagjai.

A debreceni színház karmestere volt annak idején Kónti József, az országoshírt zenészerző is és mint szomorú érdekességet meg lehet említeni, hogy az 1867—68 évi társulati névsorban szerepel Petőfi Zoltán is, mint segédszínész.

Az újabb budapesti stárok közül Honthy Hanna és Kiss Ferenc voltak még nem is oly régen a debreceni színház tagjai.

A debreceni színigazgatók

Hatvan év alatt a debreceni színházat a következők igazgatták. 1865-től Reszler István, 1866-tól a városi intendatúra (intendánsok Kiss Sándor, Serényi Imre), 1875-től Temesváry Lajos, 1878-tól Mándoky Béla igazgatása alatt a „Magyar Színészegyesület“ című konzorcium, 1881-től kezdve Krecsányi Ignác, 1885-től Aradi Garó, 1886-ban Nagy Vince, majd Valentin Lajos. Valentin 1890-ben Gyöngyi Izsóval társul. 1891-től Leszkay András, 1893-tól Tiszay Dezső, 1896-tól Kemjathy János, 1902-től Makó Lajos, 1905-től Zilahy Gyula, 1913-ban rövid ideig Békés Gyula, majd Irmay Béla. 1914-ben Mezei Béla, aki 1916-ban társul veszi Heltai Jenőt, 1917-ben Heltai maga áll a színigazgatás élére. 1920-tól kezdve Kardos Géza a Csokonai-színház igazgatója.

MEGNYILT A GALAMBOS CUKRÁSZDA
KOSSUTH-UTCA 11. SZÁM. KARDOS HÁZ.

A Máv „Egyetértés“ filharmonikus zene- karának saissonnyító hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint értesülünk, a Máv filharmonikusok kitűnő együttese még e hó folyamán megtartja nagyszabású igéretes saissonnyító hangversenyét. A hangverseny időpontját, helyét és részletes műsorát egyik későbbi számban tesszük köze. Csak általános tájékoztatásul jelentjük be most, hogy a hatalmas műsor: *Rossini, Mendelssohn, Tull, Järnefelt, és Haydn* opusainak a gyöngyszemeit öleli egybe és külön érdekességet es színt ad az estélynek az, hogy a kiváló énekesnő,

Hoór-Tompis Erzsébet is fellép az estén.

Tekintve azt a mindenképpen hatalmas sikert, amelyet a kiváló zenekar a múlt saissonnyító augusztusi hangversenyén aratott, — nagyszerű karnagyának: *Szilcs Gergely* tanárnak lélekkel teljes vezénylete mellett a legnagyobb várakozással tekint városunk zenekedvelő közönsége az idei saissonnyító hangversenyek elé.

A Homokkerti Ref. Olvasókör szüreti ünnepélye

A Homokkerti Ref. Olvasó Egylet október 11-én az egyesület helyiségében műkedvelő előadással, nagy szüreti ünnepélyvel és szépségversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. Ez alkalommal színterkerül Szilágyi József népsziműve, a Jegykendő. Előadás után

nagy szüreti ünnepély

tréfás jelenetekkel. Délután fél 3 órakor diszfelvonulás a Homokkerti főbb utcáin. Az előadások kezdete délután 4 órakor. Tánc kezdete a szokásos szüretelőpással fél 8 órakor, vége éjjel után 4 órakor. Zenét ifj. Magyar Bandi zenekara szolgáltatja.

FŐISKOLA

A jogászszakosztály új tisztikara. A debreceni Egyetemi Kör jogászszakosztálya szerdán délután tartotta tisztújító közgyűlését. Elnökké nagy lelkesedéssel *Szutor Béla* Tivadar joghallgatót választották meg. Alelnökké *Szalárdi Jakó* Sándor, titkár *Kristóf György*, főjegyző *Des Combes László*, ellenőr *Szarukán József*. A hagyományos vigalmi elnöki tisztségre *Rácz Gyulát* és a becsületügyi választmány elnökéül *Sipess Zoltánt* választották meg. Az új elnök szép beszédben köszönte meg a bizalmat és a jövő esztendőre gazdag programban határozta meg a szakosztály szociális és kulturális célkitűzéseit.

A „Turán“ törzs táborozása. A Csaba B. E. „Turán“ törzse október 9-én, pénteken este 9 órakor tartja első táborozását az Angol Királynő külön termében. Felhívom a törzs minden egyes tagját, hogy a táborozáson pontosan jelenjék meg.

Az Országos Magyar Diáknemzetegylet Akció debreceni főosztálya október hó folyamán tartja meg segélyező üléseit. Azok az egyetemi hallgatók, kik segélyért folyamodnak, kérvényüket felszerelve legkésőbb október 9-én este 8 óráig adják be az Akció hivatalos helyiségébe (Egyetemi Kör). Később érkezett kérvények elutasításnak.

Balogh Barna debreceni egyetemi hallgató bravurja

Kerékpáron bejárta Olasz-, Spanyol- és Franciaországot és Északafrikát — Utinaplóját közli a Hajdúföld

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld annak idején hírt adott arról a merész vállalkozásról, amelyet két magyar fiú — *Balogh Barna* debreceni egyetemi hallgató és *Bokody Zoltán* — vittek véghez, biciklin beutazva Itáliát és az afrikai tengerpartot, Spanyolországot és Franciaország egy részét. E sportszempontból is példátlanul nagyszerű teljesítményük mellett, — amely büszke tanúbizonysága a magyar vállalkozó szellemnek, — megbecsülhetetlen hasznot hajtottak a magyar igazságunk külföldön való propagálásával, különösen a kiváló képességű *Balogh Barna*, aki páratlan nyelvtudásával már eddig is számtalan értékes irodalmi és társadalmi összeköttetést szerzett külföldön.

A két világhírű magyar főiskolai hallgató most érkezett vissza nagy utjáról, melyről *Balogh Barna* számos érdekes részletet mondott el a *Hajdúföld* munkatársának.

Kerékpáron Itálián keresztül

Junius 21-én indultunk el Budapesttől, ahonnan vonaton Fiumába mentünk. Innen Trieszten, Velencén, Ferrarán, Revennán, Riminin, Ancónán, Fabrianon, Rómán, Nápolyon, Salernon át Palermoba kerékpároztunk.

Vitorlával Afrikába

Palermóból junius 28-án *Tunisia* vitorlázunk. Az átkelés nagyon romantikus volt, a vitorlásunk 2 napig egy éjjelig *lavírozott*, míg sikerült végigbugdálnia azt a 300 km nyi kis tengert, amely Európát Afrikától elválasztja.

Két hét Afrikában

Tunisztól, az „Ezerégyéjszaka“ mesebeli városától aztán újra kerékpáron folytattuk 45—50° fokos melegben, viszontagságos utazásunkat: Souk-ettras, Djedika, Ghardimaon, Constantine s ezer meg ezer apró arab falu, „bordjon“ át, egész Algerig, ahol két hétig tanulmányoztuk a legsötétebb arab negyedeket éjjeli 1—2 óra között, nappal a hőség elől menekülve, a tengerbe ugrottunk s egész délután köröskörül uszkáltuk Alger kereskedelmi s hadikikötőjét.

Két heti lesülés s egy kis *sahara-melléki kirándulás* után aztán sikerült elcsipnünk egy véletlenül Spanyolország felé igyekvő „lélekvesztő“ kis gőzöst, amely majdnem 3 napig járt velünk simmit a Földközi tenger kelles közepén, míg végre egy merész step pel sikerült partravergődnie a Naviook öblében Denia halászfalucskában.

Spanyolország sivatagjain

Itt partraszállottunk s újra felkapaszkodva 40 kilós podgyással megpakolt „2 láberős“ biciklikre, Spanyolország hepehupás sivatagszerű vidékein átvérgődve, Albacete, Chinchilla, La Roda s Aranjuezen után 5 nap múlva (530 km.) begurultunk Madridba.

Innen szeptember 1-én tovább indultunk Bilbav felé, ahova 5 nap alatt megérkeztünk. Majd az innen 50 km-nyire fekvő Legneitóban meglátogattuk a királyi családot, ahol kihallgatáson fogadtak bennünket.

900 kilométer 8 nap alatt

Szeptember 10-én újra felkerekedtünk s a Legneitio—párisi 900 kilo-

méteres távolságot: San Sebastian, Biarritz, Bordeaux, Angoulême, Poitiers, Tours s Orléanson át 8 nap alatt keresztülfutva, végre kipihengettük Párisban a több mint 3 hónapos ut idegölő fáradsalmait.

Érdekes statisztikai adatok az utról

Összesen megtettünk kerékpáron: 4200 km-ert, hajón 600 km-ert és gyalog 590-et. *Naponta átlag 110 km-t tettünk meg.* A legnagyobb teljesítmény 150 km., a legkisebb 80 km. volt, eltekintve az olyan sivatagszerű terepektől, hol csak gyalog lehetett menni. A kerékpár „Puch“ gyártmány, semmi baja nem történt, kb. 32 gumidefekten kívül, 6 tenger-

ben és 53 folyóban fürdöttünk, betegek nem voltunk, sőt mindketten meghiztunk. Aki rövid időn belül hizni akar, annak melegen ajánlom, biciklizzen el Debrecenből—Madridba és vissza, — fejezte be az interjút *Balogh Barna*, — ha visszajut valaha, az eredmény elsőrangú lesz...

A 4500 kilométeres tura a Hajdúföldben

Balogh Barna, aki igen jó megjelenésű, kitűnő sportember s tünevényes nyelvtelensége mellett — 12 élvonalbeli beszélő perfektil — a tollnak is avatott forgatója. Számos nagyértékű műfordítással gazdaggította már eddig is a magyar irodalmat, köztük eredetiből áttitelt holland és spanyol regényekkel is. Így nagy örömmel jelenthetjük be olvasóinknak, hogy utjának színes, érdekes leírását rendelkezésünkre bocsátotta, amit folytatásokban fogunk következő számainkban közzélni.

A törvénytisztelő közönségnek támogatni kell a rendőrséget

A budapesti rendőrségi szaktanfolyam házi ünnepélye

Budapest, okt. 7. Szerdán október 7-én folyt le az államrendőrség negyedik tisztviselői tisztis és második törzsalkalmazotti szaktanfolyamának megnyitása. A szaktanfolyamon eddig végzett hallgatók erre az alkalomra saját kezdeményezésükből megfeszítették dr. *Rakovszky Iván* belügyminiszter és dr. *Nádossy Imre* országos főkapitány, mint a szaktanfolyamok megszervezőinek arcképét.

Az ünnepély

délután 11 órakor kezdődött, amelyen megjelentek *Rakovszky Iván* belügyminiszter, dr. *Nádossy Imre* országos főkapitány, a honvédelmi miniszter képviselője, a belügyminisztérium rendőri osztályának vezetői és valamennyi főkapitány, valamint számos magasrangú rendőrtisztviselő, a honvédség, a folyamőrőség, csendőrség több tisztje és még számosan mások.

Az ünnepségen *Laky Imre* rendőrfőparancsnok a szaktanfolyamok parancsnoka vázolta a tanfolyamok bajtársias szellemét, majd a végzett hallgatók nevében *Marinovics Marcel* rendőrfogalmazó igen meleg szavakban emlékezett meg arról a háláról, amellyel minden volt hallgató előjárói és volt tanárai iránt viselkedtek, akik ezt a rendőri szakkepzést lehetővé tették. Ezt a hálajukat akarták leróni arcképeik megfestésével. A leleplezése után

dr. Rakovszky Iván

belügyminiszter emelkedett szólásra.

Visszapillantásul elmondotta, hogy a szaktanfolyamok első megnyitása óta lefolyt negyedfélén küzdelmes időszak volt, de épen ezalatt a küzdelmes időszak alatt *nagy fejlődött az államrendőrség.* Megállapítja, hogy az államrendőrség teljes elismerésre méltó és a statisztikai számadatok által is igazolt eredményes munkásságot fejt ki.

Sajnálattal emlékezett meg arról, hogy a rendőri működés értékét még a jóérzésű igazi hazafias elveket valló közönség sem értékeli kellően, pedig

ha van személy- és vagyonbiztonság, az a városokban a rendőrségnek köszönhető.

A rendőrség nem lehet mindig népszerű, de nem ez a leglényegesebb, hanem az, hogy a kavargó viszonyok forgatagában az igazi közérdeket szolgálja. — Kéri a törvényt tisztelő közönséget a rendőrség támogatására. Hálás köszönetet mondott ezután a róla való megemlékezésért és ezt követően a 40 éves szolgálatát betöltő *Issekutz Reál* székesfehérvári kerületi főkapitányt meleg elismerő szavakkal üdvözölte és a Kormányzó által adományozott magas kitüntetés jelvényeit nyújtotta át neki.

Ezután dr. *Nádossy Imre* országos főkapitány köszönte meg az öt ért megítéltetést. A szép ünnepély a Himnusz előnéklésével fejeződött be.

SZTOJKAI

égyéves sós gyógyviz ismét kapható !!

(Légcső és emesztőszervek hurutos bántalmi, gyomorsav túltengés, izzadmányok és cukorbetegség ellen.)

CSANAK JÓZSEF KRT
fűszer- és csemegeüzletében

Telefon 70

Piac-utca 51

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN I

HIREK

1925 október 8. (Csütörtök)
Prot.: Etelka. Kath.: M. N. A.

A Meteorológiai Intézet jelentése
Hazánkban is derült az idő. A hőmérséklet kissé emelkedett. Időprognózis: Változékony idő, egyelőre lényegtelen hőváltozással és helyenként inkább csak keleten esővel, később hőstülledés valószínű.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig
Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-utca 33.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Reményesség (Csapó-utca 22.), Sas (Hatvan-utca 70.), Bocskay (Cegléd-utca 22.), Tizza (Péterfia-u. 76.)

— Van Vredenburg báró a kertészeti kiállításon. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara és a Debreceni Kertészeti Egyesület, meghívták a Kertészeti Kiállítás megtekintésére dr. van Vredenburg bárót, aki az egyetemi tanács kiseretében szerdán reggel tekintette meg a pompásan sikerült kiállítást. Érkezésekor dr. Rácz Lajos kamarai igazgató üdvözölte, kiemelve, mily ósziinte öröm, hogy a mi lelkes barátainknak és segítőknek megmutatjuk, hogy a magyarok kultúrája van s kedvezőtlen talaj és klimatikus viszonyok közt is mily pompás kertgazdasági kulturmunkát képes végezni. Szász Márta amatőrkertész holland nyelven mondott üdvözlése után a kamara igazgatója a kiállításról részletes tájékoztatást nyújtott báró Vredenburgnak, aki nek a kiállítás pompás termékei rendkívül tetszetek.

— Keresztlyén pártvacsera. Budapestről jelentik: Az ideai katolikus nagygyűléssel kapcsolatban október 12-én, hétfőn este fél 9 órakor a Hungária-szálló fehér termében a Keresztlyén Nemzeti Gazdasági Párt és a keresztényszocialista párt közös pártvacserát rendez. Erre a pártvacsorára hivatalosak a két párt képviselőtagjai, klubtagjai és a vidékről érkező vendégek.

— A vármegyei özvegyek, nyugdíjasok és árva hatósági bizonyítványa. A pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében Pákozdy alispán közli, hogy a vármegyei nyugdíjasok, özvegyek és gondnokság alatt lévő árva minden április és október 15-ig hatósági bizonyítványt kötelesek Hajdúvármegye számvevőségéhez beküldeni, melyben a következők igazolandók: 1. Az özvegyi állapota, 2. Az árva nézve, hogy havi 170.000 koronát elérő vagy meghaladó keresetük vagy jövedelmük nincs. 3. A nyugdíjas, ha családi pótlékot élvez, igazolni tartozik a feleségével, valamint a gyermekekkel való együttélését, továbbá a gyermekekre nézve azon körülményt, hogy a gyermeknek havi 170.000 koronát elérő vagy azt meghaladó keresete vagy jövedelme nincsen. A nyugdíjasnak nem kell az életbelétét igazolni. A bizonyítványokat április, illetve október 15-ig kell beküldeni.

— Kerékpárlapás az Iparkamara épületében. Német Lajos Kandiautcai vízvezetékészterelő szerdán az Iparkamaraiban intézte el ügyesbajos dolgait. Kerékpárját az épület előtt hagyta. Mikorára visszatért, a kerékpárját valaki elvitte. A kerékpártolvajt keresi a rendőrség.

Juhász-Nagy Sándor minősíthetetlen kirohanása az ébredő magyarság ellen
A levitézlett októbrista miniszter szerint az országromboló „Világ” a magyarság sajtóorgánuma

(A Hajdúföld tudósítójától.) Véralázító botrány történt a Függetlenségi és 48-as Körben, amely ugyanezen a nevében is hirdett hazafias eszmék letéteményese helyett kezd miudinkább az októberi lázadás gyászos lovagjainak politikai játékszerévé válni.

A kör hazafias érzésű tagjai ugyanis nemrégiben az egyesület nacionalista jellegének kidomborítása céljából Papp Ferenc alelnök kezdeményezésére kiküszöbölték olvasótermükből a háborús összeomlás, az ország földarabolásának főbűnösét, a „Világ” című szabaddemokratikus nyomtatványt s előfizettek a „Szózatra.”

Juhász-Nagy Sándor a fedélzeten

A Kossuth nagy nevét méltatlanul kisajátító politikai akarnokok kisdésötét csoportjának nem tetszett ez a tisztulási folyamat, ezért választmányi ülést hívtak össze s en a levitézlett gyászos emlékü októberi miniszter, Juhász-Nagy Sándor demagógiájának hatása alatt, amelyet a kör fájlag érdekelt tagjai bévvel helyeselték, rosszaságát fejezte ki a lapcsere fölött s újra megrendelte a magyarországi szabaddemokrácia alattomosan méltéyzó szócsové, a „Világot.”

— Szerencsétlenség az országúton. Sulyos kimenetelű szerencsétlenség történt kedden este a Mikepércsi országúton. Szabó Gáspár 37 éves gazdálkodó szekerével az ország úton haladt. A lovak egy arra robogó autótól megbokrosodtak és elragadták a szekeret. Szabó Gáspár igyekezett megfékezni a lovakat és messze előre kihajolt. Egy fordulónál kiesett a szekérből és a kövezetre esett. Könnyebb foku agyrázkódást szenvedett, azonkívül a lábán és karján zúzódások érték. Állapota nem sulyos. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Juhász Nagy Sándor beszéde alatt ugyanis megkockáztatta azt a véralázító valótlanságot is, hogy a Világ a hazafias magyar közvélemény kifejezésre juttatója (!) majd a következő kijelentést tette:

— Két ellenségét ismerem a magyarnak, először az ébredőket, azután a kommunisztákat!

Meg kell tisztítani a Kört a forradalmi salaktól!

A szegyenletes határozat folytán Papp Ferenc, a Kör nagyérdemű alelnöke beadta lemondását s az egyesület hazafias öntudatu tagjai is elhagyták a meggyalazott helyiségeket. A Függetlenségi és 48-as Kör botránya azóta rendkívül széles körökben verte fel az elementáris felháborodás hullámain. A tisztességes érzésű tagoknak pedig végre össze kell fogniok, hogy ez a nagyra hivatott egyesülés ne csuszmasson át néhány politikai törtető kezébe s meg kell tisztítaniok az egyesületet az oda nem való nemzetközi forradalmároktól.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete pedig — értesülésünk szerint — **bűnügyi eljárást indított meg a minősíthetetlenül rágalmazó ex-emigráns miniszter kijelentésének megtorlására.**

— Meglopták a piacon. Fekete Margit debreceni lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy a piacon, mikor tojást vásárolt, ismeretlen tettes kilopta a zsebéből a pénztárcáját, amelyben félmillió korona készpénz és több irat és okmány volt. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— Öngyilkosságot kísérelt meg egy cipészmeister. Szilágyi Antal 54 éves cipészmeister, Erzsébet-utcai lakos, szerdán délelben 12 órakor öngyilkossági szárdékből a balkarján felvágta az ereket. A mentők részszesítették első segélyben. Állapota sulyos, mert sok vért vesztett.

— Ma délután lesz az Arany János társaság ülése. Az Arany János társaság októberi rendes ülését kivételesen nem hétfőn, hanem csütörtökön, azaz 8-án este 6 órakor tartja a Nemzeti Hitelintézet (Kossuth-u. 7.) helyiségében.

— Isten vele Felsenfeld! A polgármesteri titkár gyors távozása körül támadt hullámok iumáron végleg elcsendesedtek s szerdán a polgármester intézkedése folytán jelképileg is befejezetett az ominózus ügy. Ugyanis a városháza kapuja alatt lévő névmutató tábláról lefeszítették azt a badogcedulát, amelyen büszkén piváskodott a galíciai ősnemes y-os neve, mutatva a jambor idegennek, hogy hol és merre található meg Debrecen város polgármesterének jönevű titkára. Ugyalászik, a város liberális vezetősége is szegyelte volna a büszke Felméry nevet Felsenfeldre kijavíttatni s így a most bekövetkezett megoldás mellett döntött. A táblát egyelőre tressen hagyták, mert — bár már kétségtelen, hogy Felsenfeld nem jön vissza és nem lesz polgármesteri titkár elvitathatatlan sikereinek színhelyén, — a polgármester az új titkár személyének megválasztásán gondolkodik. Miután a városházán több Felméryhez hasonló „dzsentri” szerencsére nincs, remélhetőleg több eredménnyel fog járni a gondolkodás is.

— Kijutott a mezőgazdasági munkások. A földmivélsügyi miniszter két derék debreceni mezőgazdasági munkásnak, Pincés Andrásnak s Nagy Gábornak, akik évek hosszu sora óta paratlan hűséggel, becsületességgel szolgálnak Polgári Józsefnél, elismerő oklevelet és nagyobb pénzjutalmat küldött. Az oklevél és a jutalom átadása vasárnap délelőtt 9 órakor fog ünnepélyes keretek között megtörténni a városháza tanácstermében. Az ünnepeltekhez Balla Bertalan tb. tanácsnok intéz beszédet s ugyancsak 5 adja át nekik a jutalmat.

— Vasuti Utmutató, a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve (44-ik évfolyam) 12. kiadása Bánfalvy Ede máv. ny. főfelügyelő szerkesztésében. Ez a menetrendkönyv tartalmazza a hazai vasutak és hajózások menetrendjeit, személy- és poggyászdíjszabásait, utirányokat, külföldi csatlakozásokat, a magyar kalauz- és mozgópóstatk jegyzékét, az összes postajáratokat, azokat is, melyek nem vasut mentén vannak. A „Vasuti Utmutató”-t a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda (Budapest, VII., Múzeumkörút 6) állítja ki s ugy a vasuti, mint minden más könyv- és újság-árusítónál, valamint a trafikokban kapható.

— Perzsaszőnyeg legolcsóbb, legelőnyösebb beszerzési forrása Lőrincz-műhely Szoboszlói-ut 11-b.

— Ügyvédi hír. Bodó Attila dr Biharvármegye v. árvaszéki ülnöke ügyvédi irodáját Debrecenben, Battyány-u. 3. sz. alatt megnyitotta.

— A nagyközönség figyelmébe! Legolcsóbb kertészeti vállalja vadrózsák, mindenféle csemeték beszerezését, virágok átültetését, gyümölcsösök szakszerű kezelését, szök rendezését, valamint kert tervezéseket, Gyümölcsfák is nálam jegezhetők elő. Csak ősszel ültessünk mindenféle fát. Varga Lajos kertész. Hortobágy u. 3.

Mig a készlet tart olcsón vásárolhat a

Rózsa-utca „Hangyában” Rózsa-utca

1 kg barackiz (házi főzés) I. — 28000	1 doboz csokoládé dessert I — 19000
1 literes üveg Triple sec I — 75000	Koestlin-féle 1/4 kg os — —
1 literes üveg császárkörte — 75000	

Akác- és virágméz szintén a legolcsóbb árban kapható.

BIRÓ ÁRPÁD

DIVATÁRUHÁZÁBA, SZENTANAUTCA 5. SZÁM ALÁ

MEGÉRKEZTEK

AZ ŐSZI ÉS TÉLI UJDONSÁGOK, u. m.:

Kabátvelourok, tükörposztók, női costümszövetek, casánok minden színben. Szolid, pontos kiszolgálás. Női, férfi és gyermekharisnyák nagyválasztékban

Női divatmellények, keztyűk, selymek, bársonyok, velour schiffonok !!

CSÜTÖRTÖK	VIGSZINHÁZ	URANIA	CSÜTÖRTÖK
	A FÉRJCISERE	DIXI HANDICAP	

SZÍNHÁZ

Műsor:

Október 8. A falu rossza. Népszínház C) bérlet.
Október 9. Sybill. D) bérlet.
Október 10. Peer Gynt. Drámai költemény. Premiere. Bérletszűnet.
Október 11-én, délután Dolly, operetta. Este Peer Gynt.
Október 12-én Peer Gynt, A bérlet.

Bánk bán

Ünnepi díszelőadás a Csokonai-színház fennállásának hatvan esztendő emlékére Jászai Mari, Bakó László és Kiss Ferenc vendégfellépéssel.

A debreceni Csokonai-színház hatvanéves jubileuma alkalmából szerdán este visszailleszkedett abba a klasszikus stílusba, mely dicsőséges múltjának kultusz történetileg nevezetes emlékeit hosszú időn át jellemezte. Hatvan évvel ezelőtt a magyar nemzeti kultúra Debrecen új színházába az első magyar klasszikus tragédia örökértékű igéinek szépségével és jövőre századokat bevilágosító fényével vonult be. *Katona* József költészet, *Laborfalvy* Róza alakítása és *Jókai* prólogusa jelentették azt az ígéretes programot, mely hosszú évtizedeken keresztül meghatározta hazai színház-kulturánk hivatásának és kötelességteljesítésének tartalmát. Később ugyanez a nemzetépítő program elsikkadt az irodalmi dekadencia utvesztői között, de létjogosultsága és kulturális ereje csorbitatlanul állja az idők viharát ma is.

A hatvan esztendő Csokonai-színház történelmi magaslatára emelkedett, amikor születésnapja alkalmából legelső műsordarabját elevenítette fel a Nemzeti Színház leg-hívalóbb művészeinek vendégjátékával. Hatvan év távlatából a magyar nemzeti irodalom és színháztudomány utmutató világossága és diadalmasan élő szelleme emelkedett ki ezen az estén.

Ebből az alkalomból Debrecen város ura, előkelő közönsége zsúfolásig megtöltötte a Csokonai-színház hatalmas nézőterét.

Először *Kardoss Géza*, a színház jelenlegi igazgatója lépett a függöny elé a tartott beszédet, melyben visszapillantást vetett a hatvan éves színház múltjára s elmondotta, hogy a félszázados jubileumot a háború miatt nem lehetett megtartani s ezért ünneplik most ezélesebb keretek közt a hatvanadik évfordulót. Az igazgató ezután köszönetet mon-

dott a város vezetőségének, hogy támogatásával lehetővé tette a színház fennmaradását, majd arról beszélt, hogy a színháznak, a színháztudomány s a hivatása, hogy a kultúra fegyverével tegye naggyá újra Magyarországot.

Ezután a katonazenekar *Nóth* Antal karnagy vezetésével eljátszotta a Himnuszt, amelyet a közönség állva hallgatott és énekelte végig, majd pedig *Katona* fenséges tragédiája, a *Bánk bán* került színre.

A jubileumi előadás közönsége *Jászai Mari*, *Bakó László* és *Kiss Ferenc* klasszikus művészetének nagyserű vonásain, őseredeti magyarságán és letűnt idők halhatatlan s inézi tradícióit képviselő értékein keresztül annak a hatvan év előtti *Bánk bán* előadásnak hangulatát és színvonalát, felfogását és nemzet-kulturai jelentőségét ismerte meg, melynek érvénye és tartalmi élete *Laborfalvy Rózától Jászai Mariig* és *Bakó Lászlóig* változatlanul megmaradt.

Ez a jubileumi előadás a Csokonai-színház igazl. lelkéből a debreceni magyar közönség lelki világához a régi évek erejében való új magyar megújulás szövegét közvetítette el. Áldassék érte *Bánk bán*, a nagyur, aki minden életszerűség és defetizmuson át is örökéletű marad, hogy nemcsak a hatvan éves, de a száz vagy sok száz esztendő jubileumokon is felemelje szavát a magyar kultúra tisztaságának érdekében. (In.)

Füredi F. Gusztáv hangversenyei. Rendkívüli érdeklődéssel várja a debreceni közönség az első Füredi hangversenyt, mely október hó 19-én lesz a Bika nagytermében, mint már ismeretes, *Farkas Sándor* és *Zathureczky Ede* közreműködésével. Mindkét művész első debreceni szerepése nagy eseménye városunk kulturájának. Jegyek 60—20 ezer koronáig a Menetjegyirodában, Piac-utca 56.

Mozgósínházak közleményei:

Úránla-mozgó

Dixi Handicap: »A sorsdöntő futam.« Dráma 7 felvonásban. A fő-

szerepekben *Claire Windsor* és *Frank Keenan*. Minden ízében amerikai film, amely jellegzetes amerikai bravurok és jellegzetes sporimutatóvonalokkal a legfelkapottabb filmek egyike. Kisérő »Alice lovagja.« mulatót amerikai burleszk 3 felvonásban.

Víg-színház mozgó

Várkonyi Mihály és *Raymond Griffith*-tel a főszerepben. »A férjcsere.« Rendkívül érdekes vidám történet. Kisérő *Pathé* revü.

Meteor-mozgóban

Csütörtökön »Ercsereit lelek« és »Egyszakadás-földindulás.« Két sláger egyszerűen. Előadások 6 és 8 órakor.

KÖNYVESHÁZ

A Magyar Művészet ötödik száma szokottnál is díszesebb formában jelent meg. Ez a szám elsősorban *Vaszary János* művészetének van szentelve. *Gerő Odón* finom analízis, gazdagon illusztrált tanulmányt ír róla s egyik Párisban készült színes vízfestményét pompás három színnyomatban hozza. A folyóirat bemutatja *Elek Artur* kitűnő ismertetésében a Nemzeti Múzeum újra elrendezett régiségtárát az új bemutatásra került régi magyar szoborművekkel és festményekkel. *Divald Kornél* a banyavárosok művészetét jellemzi, bemutatva többek közt a beszercebányai Szt. Borbála-oltárt, mint *lőcsei Pál* mester, a nagyszabású lőcsei főoltár szerzőjének művét. *Hoffman Edit* bemutat egy sor XVII. századi rajtot a Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből, melyek nagyrésze holland mesterek rézkarcaihoz készült első ízben közölt előtanulmányok. *Bezerédi Gyuláról* szóló megemlékezés után művészeti hírek és feltűnően gazdag művészeti irodalomismertető közlemények egészítik ki a művésztünk múltját és jelenjét egyaránt felölelő folyóirat jelen számát. A magyar művészeti kulturának jelentős gazdagodását jelenti a Szinyei társaság megbízásából az Atheneumnak bőkezűen kiadott e díszes folyóirata.

A *Bartha Miklós Társaság* évkönyve 1925. Ez év tavaszán alakult meg Budapesten a *Bartha Miklós Társaság*. Megalakulása után

pár hónappal megjelent az első évkönyve. Kevesen, nagyrészt háborút járt s az ezt követő nyomorúságot átszenvedett Magyarország megszállott területéről származó fiatal ember alakította meg a társaságot. Célja a háboruban nevelkedett és általa szétszórt magyar ifjúságot összehozni, komoly munkára nevelni, az új generáció értékes tagjainak szabad teret nyújtani tehetségük érvényesítésére. Eppen ezért merev korlátokat nem szab, csak az irányt jelöli meg: *Bartha Miklós* kemény, meg nem alkuvó, a jövőért aggódó és dolgozó, nemes, markáns egyénisége legyen az utmutató. Magyar értékek elpusztulásának a megakadályozása, munkájuknak a magyar jövő szolgálatába állítása: ezt tekintti főfeladatának. Nevelni akarja a jövő generációt úgy tudományos, mint gyakorlati téren, hogy majd, ha ez a nemzedék veszi át minden téren a vezetést, kiképzett, erős, egymást és egymás tehetségét ismerő vezetők és munkások álljanak Magyarországot sáncain. Irányzatokhoz nem köti le magát a Társaság, mert — amint elnökük dr. *Asztalos Miklós* évkönyvük előszavában írja — célunk nem a kizárás, hanem a magyar összefogás. Tagjai ellentétben irányu dolgotatának egyaránt helyt ad. Végső céljukat csak így érhetik el. Így teremthetnek csak egy egységes magyar szellemi életet, mely hivatva lesz összetartani a magyar fajt a kárpáti mendercében, Hogy éppen *Bartha Miklós*, a magyar publicisztikának mindenkorai büszkeségét, a fényestolla író, a nemzetiségi kérdés megoldásának sürgetőjét és utmutatóját, állították maguk elé eszményképül, — ezt talán felesleges is külön megokolni.

A Társaság most megjelent évkönyvével megtette első lépését. Megindult a kitűzött cél felé. Evkönyve vasos, tartalomban gazdag. Értekező része természetesen legelső sorban *Bartha Miklós*nak van szentelve. *Szentgyörgyi Imre* *Bartha Miklóssal* a politikusal foglalkozik hosszabb cikkben. *Szász Béla*, *Bartha Miklós* és a nemzeti kisebbségek címen ismerteti *Barthának* ebben a kérdésben elfoglalt álláspontját és ezen a téren vívott heroikus küzdelmét. Az értekező rész többi része a régi Magyarország legégetőbb és meg nem oldott, a jövő Magyarországnak pedig legfontosabb kérdésével foglalkozik: a nemzetiségi kérdéssel. *Frank Ivó* dr a horvát kérdéssel. *Asztalos Miklós* dr az

BÉSZLER ÉS DÁVID
vaskereskedése

AKOS S U H SZOBORMELLEIT

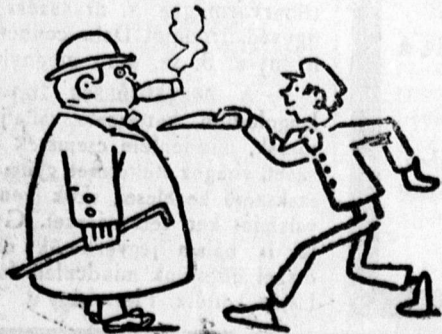
KÁLYHÁK, TUZHELYEK,
FUSTCSÖVEK, ÉPÜLET-
ÉS BUTORVASALÁS,
ZOMÁNCEDÉNY

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

vagy választék

Miért megy ön máshova vásárolni

mikor nálunk hatalmas választékban kaphat tartós, szép és olcsó árban férfi, fiuruhákat, átmeneti és téli kabátokat.

Megtalálja számítását, ha Debrecen legnagyobb férfi- és fiuruha áruházában, a

Magyar Ruhaiparnál

vásárol közvetlen az „Arany Bika“ szálló épületében, Piac-utcán!

erdélyi tudat kialakulásával, Berkes József a délvidéki magyarság helyzetével, Rados K. Béla a történelem és az utódállamok kialakulásával foglalkozik. A magyar szellem-történet metafizikájával foglalkozik a Párisban élő dr. Ajtay Miklós, Langhoffer Pál pedig irodalmi kérdésekről cikkezik.

A tudományos részt követi a szépirodalmi. Az új magyar irodalom egy pár tehetséges tagja szerepel itt. Versek írtak: Roményik Sándor, Pál Miklós, Tamás Lajos, Mihály László, Asztalos Miklós, Ajtay Miklós, Molnár Endre. A szépprózát Bosin Endre, Nagy Árpád, ifj. Könyves Tóth Kálmán, Szőke Sándor, Toma István, Valkó László képviselik.

A gazdag tartalmat kiegészíti a Figyelő: könyvkritikák és apróbb cikkek.

Es a fiatal Társaság igazán meglepő sokat és értékeset nyújt első Évkönyvében. Tanulhatunk és gyönyörködhünk benne.

Minden dicséret megilleti a szerkesztőket, dr. Asztalos Miklóst és Szász Bálát.

A könyv ára 42.000 K. Megrendelhető lapunk útján is.

TESTEDZÉS

A keleti labdarúgó kerület tanácsa vasárnap délelőtt ülést tart, amelynek főtárgya az Észak-Kelet mérközés előkészítése. A tanácsülés 11 órakor kezdődik.

A DVSC—Vasas Corinthian díjmérkőzést a két egyesület vasárnap Budapesten akarta lejátszani. Azonban az intézőbizottság ezt nem engedélyezte és így kötelezte a DVSC-t, hogy vasárnap a Bőrössel játssza le bajnoki mérkőzését.

A DTE ma, csütörtökön nagy tréninget tart, este a Pannoniában szakosztályi ülés.

Molnár, a DVSC válogatott játékosok kedden elutazott Debrecenből és állítólag Olaszországba megy a visszatért Dudás helyébe. Akik azonban közelebbről ismerik a kitudó hátvédet, azt mondják, hogy nem sokára vissza fog térni.

Bíróküldés. A vasárnapi mérkőzések vezetésére a bíróküldő-bizottság a következőket küldte ki: DTE—Ny. KISE, DKASE—BUSE fővárosi bíró, DVSC—Ny. Bőrös Tamásy László, Pósta—Ny. Pósta Ráduly Endre, NyTVE—DEAC Kondor Aladár, NyKISE ifj.—DTE ifj. Pauló, Bőrös—DVSC ifj. Pónyi Jenő, DEAC—NyTVE ifj. Havas.

Az intézőbizottság a DTE—DKASE ifjúsági bajnoki mérkőzést, amit a DTE nyert meg 6:3 arányban, megsemmisítette a DKASE óvása folytán, mert egy olyan játékos játszott a DTE-ben, aki már nem ifjúsági. A mérkőzést újra kell lejátszani.

A TÖZSDE

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat lanyha volt, a forgalom közepes.

Hivatalos árak 76 kilós tiszavidéki buza 357—360, egyéb 355—357, 77 kilós tiszavidéki 362—365, egyéb 360—362, 78 kilós tiszavidéki buza 365—368, egyéb 362—365, 79 kilós tiszavidéki buza 367—370, egyéb 365—367, sórárpa 320—360, takarmány árpa 260—270, köles 260—265, zab 240—260, rozs 250—252, tengeri 282—285, repce 520—630, korpá 165—170.

Ferencvárosi soriésvásár

Nyitvasári felhajtás 388, eladatott 200, zártvasáron felhajtás 90, eladatott 90, árak: kővér 18—20, közép 22—23, nehéz 24—25.

Az Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac Részvénytársaság

f. hó 5-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen bejelentették, hogy a vállalat részvénytöbbségét a Magyar Vasuti Forgalmi r. t. szerezte meg. Ennek folytán az eddigi igazgatóság és felügyelőbizottság lemondott és új igazgatóság és felügyelőbizottság választott az Északmagyarországi Kőbánya és Magyar Tarmac r. t., amely a tokaji hideg oldali nagy kvarctrachit kőbánya, továbbá a szerencsi ryolittufa kőbánya és a debreceni tarmacművek üzemét folytatja, most a Magyar Vasuti Forgalmi r. t. érdekkörébe kerül, az igazgatóság a közgyűlést követő ülésén az összes bányák nagyarányú fejlesztését, teljes reorganizálását és modern felszerelését határozta el. A vállalat ügyvezető igazgatójának Gemes Imre főmérnököt nevezték ki.

RISKO BELA

NŐI DIVATTERME
FERENC JÓZSEF-UT 26

Őszi szezonra legolcsóbb napi áron beszerezhetők női és férfiszövetek, fehérneműk, **SZABÓ** és **ZENGEVALD** mindenféle iskolai és intézeti cikkek: Debrecen, Szentanna-utca 3. sz.

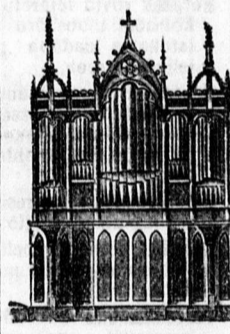
Takács Imre

zongorahangoló, hangszer-készítő, orgonaépítő

Elvállal mindennemű hangszerjavítást úgy helyben, mint vidéken.

Piac-utca 56.

VÁGÓ REZSŐ R.T.

házhöz szállít debreceni telepeiről kályhafűtésre elsőrendű porosz szalonszenet, porosz bányakokszot, száraz import búkkfát a legolcsóbb napi áron.

Telep: Homokkert, Hid-utca 12. Városi iroda: Piac-utca 81. sz. Telefon 131. Telefon 1338

Nagy választék

női és férfiruhára való gyapjúszövetekben, barchetek, flanelokban, vászonneműk, harisnyák, keztükben és mindenféle rövidárkban a legolcsóbb napi árak mellett **Nádudvary Lajos cégnél.** Ferenc József-ut 26. szám alatt

LÁTVÁNYOSSÁGI PERZSA ÉS EGYÉB KELETI SZÖNYEGEK

ÁLLANDO KIÁLLITÁSA ÉS ELADÁSA

JAVITÁSA ÉS TISZTÍTÁSA. MOLY ELLEN VALÓ MEGÓVÁST MŰVÉSZIESEN ÉS SZAKSZERŰEN ESZKOZOL

IZSAK ZSIGMOND LERAKATA

SIMONFÉY-UTCA 7.

VOLT ZANDER-FÉLE GYÓGYINTÉZET HELYSÉGÉBEN.

Telefon 10-17

Telefon 10-17

RAKOVITS IMRE

épület- és műbutor asztalosmester
SZENTANNA-UTCA 35

Elvállal minden e szakmába vágó munkák készítését és javítását jutányos áron és előnyös fizetési feltételek mellett

PÉNZTÁRCÁT BŐRÖNDÖT REDIKÜLT

Jól csak a készítőnél vehet **Feuermann** bőröndös
Piac-utca 44.

Poloska

sváb, tetű, patkány, egér és mindenféle férgek irtására legjobb a NÁNÁSSY-féle szabadalmazott FÉREGIRTÓSZER — amellyel felelősséggel és megbízhatóan vállalja a feregirtást és lakások vizsgálatát helyben és vidéken Poloska és feregirtószert kapható

Nánássy István
Debrecen, Kossuth-utca 47. sz.

7 lángú fátylós facillár 700000
Nagy választék selyemernyők álló lámpák és éjjeli szekrény-lámpákban.
10 lángú figurális bronz ebéd-csillár, 1. 50.000, Háloszoba ampónak 300 ezer koronától

KADELBURGER ERNŐ

csillár, selyemlámpaernyő és villamosági cikkek
Budapest, V., Lipót-körut 5. sz.

GÉPAZSUROZÁST,

endlizést, előrajzolást, gombát-huzást, plüssé, gouv.erozást leg-
szébben és legolcsóbban végez

SZILÁGYI LAJOS
kézimunka és műhímző üzletében
SZÉCHENYI-UTCA 1. SZÁM

FESTÉKEK

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TER-
PENTINT, FIRNISZT, ZOMANCLAK-
KOT, MINDEN SZÍNŰ PORFESTÉKEK

© kiváló minőségben na-
gyon olcsón vásárolhat ©

STERN PIAC-U.10
BIKA SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

IGYELEM!

Értesítem a nagyérdemű kö-
zönséget, hogy műtermomet
ismét megnyitottam, ahol zongorahangolást és javítást, ugy-
szintén mindenféle vonóshang-
szerek pontos rendbehozását
vállalom jutányos árak mellett.
Hosszu zongorából rövidet es-
nálnok. Meghívásra hűzhoz me-
gyek. Tisztelettel

TONTE LÁSZLÓ
Debrecen, Piac-u. 30. udvarban

Igen tisztelt vevőim!

Tekintsék meg a szörmeujdonságaimat, amelyeket a háboru óta még csak tudtam úgy összeállítani, hogy a legkényesebb izlést is a legjutányosabban ki tudom szolgálni. Teljes garancia az én 28 év óta fentálló szolid és teljesen megbízható üzletem és műhelyem.

Teljes tisztelettel
NAGY JÓZSEF
szücsmester
SZENTANNA-UTCA 3
Telefon 12-92

APROHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsű és levelezés 1600 K.

Levelezés

Segítő barátának levele van a Független kiadóban Buzavirágút. 921

Lakás

- Különbéjárati utcai** butorozott szoba kosztaltal vagy anélkül kiadó Nyugati-utca 82. szám. 918
- Három-négyszobás** beköltözhető családi házat belterületen keresek. Ajánlatokat „Kézpénz” jellegre a Függetlenhez kérek ármegejöléssel. 915
- Kiadó** ellátással butorozott szoba uri háznál. Városháza trafik, Piac-utca 898
- Butorozott szoba** különbejárattal kiadó Görbe-utca 9/a 922
- Kiadó** különbejárati butorozott szoba két jobb fiatalembernek. Eötvös-utca 59. szám. 924
- Egyszobás, konyhás lakás** azonnal átadó. Ertekezni Széchenyi-utca 10. 928
- Leleplessel** kettő vagy egyszobás lakást keresek Schwartz, Beihlen-utca 28. 931
- Belvárosban** 1 szoba, konyha mellékhelyiségekkel leleplessel kiadó Bundi utca 4. szám. 935
- Egyetemi hallgató** butorozott szobát keres 250-300 ezer koronáért. Címeket sürögően collégiumi kapushoz. 938
- Átadom** kétszobás lakásom mellékhelyiségekkel. Villany, jó víz. Kórház utca 5. szám, ajtó 2. 944
- Lakásnak** átalkalható helyiség kiadó. — Zöldfa-utca 6. 942
- Két gazdásznak** vagy egyetemi hallgatónak butorozott szoba esetleg ellátással kiadó Károly Ferenc József 7. 937
- Kiadó** Péterfián 2 szoba egyben vagy külön-külön, esetleg konyhahasználattal, Butorozva vagy anélkül. Irodának, rendelőknek is alkalmas. Gorové ügyvéd, Kálvin tér 15. Ugyanott száraz nagy raktár, műhely, autógarázs kiadó. 3208
- Butorozott szoba** kiadó intelligens ur embernek, esetleg konyhával házaspárnak is. Cím Tiszviselő-telep, II. u. 3. 3214

Ajánlat

- Fajberek** kis és nagyban. Téli fajalma jegyezhető Arany János-utca 30. 2240
- Zongora** tanárnő tanítványokat vállal, akadémiai módszer szerint tanít és kívánatra a városi zeneiskolában vizsgáztat, Cím a Hajdúföldnél 757
- Ablakok** minden nagyságban kaphatók ablakgyár, Blattner, Sziv-utca 14. 83
- Tűifa és szén** legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tűzifabehozatalánál Fűrdő-utca 2, Telefon 10-93. 30
- Király kávé** mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-tér 11. szám. 487
- Gyermekábrát, gépirást** sikeresen legolcsóbban tanít Ardóné, Simonffy-utca 2. Telefon 13-53 105
- Varrógépet** alaposan javít első debreceni műszerész, új varrógépek nagy raktáron Keszler A. Széchenyi-utca 1 1353
- Irodáknak** újak, elsőrendűek jótállással hét millióért, használtak jókarban 800.000 koronától Ardónénál, Simonffy-utca 2. Telefon 1253.
- Leaszállított** háló, ebédlők, konyhaberendezés, sodronyhencser, matrac és mindenféle butorok, Penyves butoráruház, Kistemplomnál 828
- Egész napon** át tisztán kezelt uradalmi tej kapható Csapó-utca 8 841
- Tengericsüfka** olcsó árban Közraktárban kapható, Telefon 58. 3204
- Fűszerüzlet** forgalmas helyen átadó. Jenéi Jozsefné, Hadházi-ut 4. 901
- Intelligentes deutsches Fräulein** sucht von 15 oktober Stellung zu Kindern in Debrecin. Adresse Redaktions Hajdúföld. 3211
- Boros pince** és raktár kiadó, fűszerüzletberendezés eladó. Csapó-utca 90. 3207

- Alkalmi vétel** női kosztümök, ruhák, kalapok, szőrmékben, Friedmann varrónőnél Honvéd-utca 24. 3209
- Bérbeadó** virágházzal, üveges melegágyakkal felszerelt 4400 négyszögöl területű gyümölcsös kert az István-ut 26-28. szám alatt november 1-től. 3203
- Piacon** nagy helyiség üzletnek vagy irodának novemberre lelépés nélküli kiadó. Cím a kiadóban 925
- Szántanivalót** adok ki motornak (traktornak). Ajánlatot kérek. Auspitz, Mester-utca 28 923
- Mosni, vasalni** házhoz megyek. — Teleki-utca 22 920
- Röfös** kereskedősegéd ajánlkoszik. Cím a kiadóhivatalban 927
- Mosóné** uri házakhoz ajánlkoszik 50000 K-ért, Széchenyi-utca 10 945
- 10 hektár** való borsos hordót használatra kiadok, özv, Vincze Istvánné, Csapó-utca 35, hentesüzlet 932
- Finom** fehérneműt, kelengyét szépen mosok, vasalok, uri házakhoz megyek. Timár-utca 21. szám. 946

Kereslet

- Fűszerkereskedősegéd** fiatal, azonnali lelépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 691
- Villamoszerelő** felvétetnek Fazekasnál. Piac-utca 48. szám. Ugyanott irógép eladó. 840
- Keresek** rövid lejárati 10 millió korona kölcsönt többszörös biztosítékkal, ajánlatokat a kiadóba „Magas kamatozás” jellegre kérek. 851
- Gépszak.** ki Stock szántómotor kezelését és javítását is felelősséggel vállalja Gorove uradalomban, Monostorpályiban felvétetik azonnalra. Ajánlatok írásban adandók be. 879
- Hálóberendezést** keveset használtat veszek. Csillag-utca 79, ajtó 3. 897
- Kölcsönt** keres helybeli kereskedő, 10 milliót magas kamattal mellet, Cím a kiadóhivatalban 917
- Vasszakmában** működött fiatal ember, ki ismeretait a vasbrancsban bővíteni szeretné, alkalmazást keres. Heisler, Arany János-utca 59. 928
- Perfekt** szakácsné jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Kétmalom-utca 9. 948

- Mindenest,** ki főzni is segít, keresek azonnal, Werbőczy-utca 12. szám, földszint jobbra. 904
- Kvartélyos** felvétetik. Esetleg teljes ellátással is. Sziv-utca 17. szám, Kereszt-épület. 905
- Egy jó munkás** csizmadiaségét felvétetik. Rakovszky utca 57. 882
- Pianninót** keresek bérbevitelre. Cím a kiadóban. 954
- Debreczen** vagy Nyiregyháza közelében 150-200 kat. holdas birtokot megvételre keres Vitézi Szék. Nyiregyháza. 953
- Keresek** 8-10 vagon tengeri berakásához görét. Károly Ferenc József-ut 23. 3213

Eladás

- Autó,** öndindító, modern 6 üléses Apel general javítva, fuvarozásra kiválóan alkalmas, eladó. Pataky-garage Erzsébet-utca 32. 878
- Egy nagy** krumplicsőző üst eladó. Csapó-utca 8. 842
- Egy átmeneti** felöltő eladó. Feigenbaum Lipót, Arany János utca 5. 884
- Tégla,** alkalmi vétel, olcsón eladó Grünbergernél, Piac 58. Telefon 12-57. 832
- Eladó** egy bódé a hortobágyi malom sarkán, melyet nyári konyhának és szőlőben pajtának, vagy fákamarának lehet használni. 865
- Boros hordó** használt eladó. Glück, Péterfia-utca 76. 866
- Eladó** ház több beköltözhető lakással. Ertekezni Vendég-utca 15. 845
- Egy teljesen** jókarban levő szőlőprés eladó. Kúlsóvársár-tér 4. 849
- Tej** 10 liter mindennap házhoz szállítva eladó. Vértessy téglagyár. Telefon 818. szám. 853
- Cséplőgép** gözmagánjáró 6-os 7 éves, egy motoros fűvágógép, egy vasesztergapad kedvező feltételek mellett eladó Erzsébet utca 20. 3195
- Eladó** Ispótlály-utca 15. számú ház beköltözhető három szoba és mellékhelyiségek. 891
- Eladó** ház vagy kiadó november 1-re Nyilas-telep, Munkás utca 10. 892
- Eladó** nagytelkű ház gazdálkodónak. Gyárnak is alkalmas. Varga-utca 29. 894
- Autó** négyszemélyes és motorkerékpár eladó esetleg bérbe kiadó. Vigkedvű Mihály-utca 10. 879
- Bornedl** szén 50 méterhátszántként harminczerezért használtatva azonnal eladó. Hűvölyes-utca 6. 881
- Egy fűszerüzletberendezés,** egy órási, egy egyszerűvany és puld olcsón eladó. Cím a Függetlennél. 916
- Risling** 1921. évi és angol malacok eladó. Hid-utca 8. 3212
- Eladó** egy 12 hl. alig használt taposótkád és egy új 180 literes srófos káposztás hordó. Megtekinthető Széchenyi kert 21. szám, 3206

NYUGALMAZOTT FŐTISZTVEISELŐKBŐL ALAKULT

'TŰZ'

FUTÓANYAG KERESKEDELMII VÁLLALAT DEBRECEN, KÁLVIN TÉR 19. SZ. I. 22. AJTÓ. (Püspöki palota Nagytemplom felőli oldala) TELEFON 353.

ARAI:

- Felsősziléziai 7200 kalóriás luxus porosz fűtőszén — 87000
 - Vágott fa teljesen száraz — 45000
 - Hasábfá — 37000
- házhoz szállítva méterhátszántként.

- Eladó** Csapókert, Kinizsi utca 93. sz. alatti telekből két ház hely. 906
- Eladó** tölvesernéki gramofon, Simonffy-utca 33. Lehotainál. 907
- Perzsa** szőrmekabát, világos barna női kosztüm, férfi öltöny magas, sovány alakra eladó. Sziv-utca 15. 808
- Két szekrény,** 1 kihúzó asztal sürgősen eladó Arany János-utca 19. 909
- Honvéd-utca** 7. szám 75 millióért, dr. Balázs, Piac-utca 89. 899
- Csodaszép** használt butorok, vitrin, hencsertakaró eladó. Széchenyi-utca 6. 885
- Egyéves** nőtényi farkaskutya eladó. Bekecs-utca 1. 886
- Eladó** egy fél hold zöld lucerna lábán olcsón, Teleki 12. 887
- Eladó** Hatvanutcai-kert, Gyepűsor 28. sz. szőlő lakható épülettel. 896

LEGOLCSÓBB LEGTISZTÁBB LEGTAKARÉKOSABB

GÁZGYÁRI KOKSZ-SZAL

egyenesletes fűtés csak

érhető el. Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a gázgyárban!

1 mázsa ára 75.000 korona házhoz szállítva 4 ezer K és a forgalmi adó.

100 mázsan felül nagy árengedmény, kedvező fizetési feltételek.

TELEFON 74

FORTUNA DROGUERIA

CSAPÓ- ÉS RÁKÓCZI-UTCA SAROK

Felhívom a mélyen tisztelt közönség szives figyelmét, hogy pipere-árak, ugymint: szappan, puder, illatszerek, kölni vizek, fogápoló cikkek, kötszerek és háztartási cikkek a legelőnyösebb áron szerezhetők be. Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, tisztázottan: BOGNÁR EMIL.

FIGYELEM! FIGYELEM! SZŐRME ÁRUHAZ PIAC-UTCA 64

Mindenféle szőrmeárak, prémőrök óriási választékban rendkívüli olcsó árban

- Sziel bundák, hosszú ————— 3.000.000 koronától
- Sport bundák ————— 2.000.000 koronától
- Divatós rókaboa ————— 250.000 koronától

Viszonteladónak árengedmény! Címre kérem ügyelni!

Horn és Erdélyi szőnyegáruházát

Haas Fülöp és Fiai gyártmányainak főlelakatát

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 19. SZ. (CSOKONAI SZINHÁZZAL SZEMBEN)

AHOL Fűggyönyök — Ágyterítők — Pap'anok — Madracok — Takarók — stb a legolcsóbb árakban szerezhetők be